

da ne napadajo dodanih čebel. To se zgodi, če dim pihamo v panj, trkljamo po panju, ali pa čebele, katere na novo denemo v panj, poprej poštropimo z medenico. Čebele, katere hočeš prezimiti, morajo imeti dovolj medu. Čebel, ki nimajo od 8 do 10 kilogramov medu, ne puščaj čez zimo. Koliko medu je v panju, vsak spreten čebelar lahko že na oči presodi. Če imajo čebele več medu, nego ga je potrebno baš za prezimljenje, to ne škoduje, ker z medom varčno delajo.

Čebele, ki se hočejo prezimiti, ne smejo imeti ne prenovo še manj prestaro satje. V starem satovju so čebele vedno manjše, ker vselej mlade čebele puste, ko se izležejo, kožico v celici, in se celice vsled tega vedno manjšajo, kar ovira poznejšo zalego, v nje razvoju. Starrega satovja se tudi rade polotijo razne žuželke, ki napravijo mnogo škode. Mlado satovje je pa prehladno za čebele. Ravno tako tudi za prezimljenje niso panjevi z napol napolnjenim satovjem. V takih panjih večkrat čebele pomrjò, ko je še med v panji. Prekopraznih celic niso mogle priti do medu.

Po zimi panj dobro zapri, da se čebele ne prehlade. Samo izletna luknja mora ostati nekoliko odprta. Deloma se pa tudi ta luknja zapre. Kadar pade sneg in sije solnce nanj, naj se izletne luknje zapro, tako da čebele ne morejo iz panja. Solnce bi jih namreč vun privabilo in potem bi otrpnile zunaj na mrazu. Da pa čebele morajo sopsti, morajo zapornice imeti male luknjice.

Čebele ne spe po zimi, temveč le počivajo, zaradi tega pa mora čebelar jim tudi dati mir. Če jih vznemirjaš, se jih rajše loti griža, ker jedó več medu.

Kmetijske raznoterosti.

Črna gniloba. Kaj pogosto zapazimo na sadju, ko ga spravljamo črne pege. To se posebno opazuje pri jabolkih in hruškah. To se imenuje črna gniloba in izvira iz neke glive, katero moremo si ogledati le z drobnogledom. Tako sadje potem v shrambah počrni in kmalu dobi neki zoprni zaduhel okus, tako da se ne more jesti. Da sadjar se kolikor je moči odkriža te bolezni, naj skrbno pobere pod drevesi jeseni take jabelka in hruške in jih sežge. Tako sadje pa večkrat rado obvisi na drevju. Umen sadjar je pa tudi na drevju ne bode trpel, temveč je bode obral in sežgal. Če tega ne stori, se bodo omenjene glivice razširile povsod po drevesu ali pa tudi po vsem vrtu in imel bodeš le sprideno sadje. V shrambi pa sadje dobro poberi in bolno odstrani, ker sicer začne vse sadje gniti. Nezdravo sadje tudi potem spoznaš, da je nagubančeno, ko bi zunaj ne imelo omenjenih preg.

Dobro sredstvo proti mišim je kafra. Miši je trpeti ne morejo in nikdar ne gredo tja, kamor se položi.

Dober vremenski prorok so čebele. Če skrbno zadelajo vhod v panj, to pomenja, da bode huda zima. Če čebele visoko in močno buče, to pomenja, da se bode vreme premenilo. Če se čebele nič ne pokažejo iz panja, bode kmalu dež; če pozno in leno odhajajo na delo, tedaj bode stanovitno lepo vreme. Če pa z nenavadno hitrostjo nabirajo, pričakuj nevihte.

Poučni in zabavni del.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

272.

Mati. Belgijski kralj. Zopet v Afriki.

V Debinghu, v malej tihej hišici, čaka ostarela mati že več let, kedaj se jej povrne jedino dete, katero tako ljubi. Znala je, da se njen sin potiče po Afriki, ali pisma od njega ni bilo nobenega. Ljudje so pravili materi, kolika čast čaka njenega sina, ali ona se ni zmenila za take besede, ona bi rada videla njega samega. „Gotovo je umrl v Afriki“, dejala je več potov starka in si obrisala solze, „preveč je predrzen moj Henrik.“

Nekega dne se odpró nagloma vrata, in sin objame drago mater. Ali kako se je izpremenil! Ta človek, ki je pred tremi leti nosil po koncu glavo, čvrst in zdrav, da je bilo veselje pogledati ga, ta je sedaj videti kakor zlomljen starec, sivih las in razoranega lica. In skrbna mati je rekla: „Sedaj imaš menda dovolj, sedaj ostaneš doma, kaj ne?“

Ali ni bilo tako.

Pet mescev pozneje, ko je bil Stanley izvršil poročilo svojega potovanja, odpotoval je v Bruselj, kamor ga je poklical kralj belgijski, načelnik afriške zadrugi. Tu naš potnik ustanovi z bodočim suverenom Konga prvo osnovo onega, kar je imelo biti kot tretja faza njegovega dela v Afriki: osnutek slobodne države.

Mejnarodna afriška zadruga je poslovala že od 1877. l. Tisti čas je bil Stanley v Afriki, velika žila Konga še ni bila odkrita, in za program pota je bil odbran pravec, po katerem je šel jedini potnik, kateri je do takrat deloma prehodil Afriko, pravec Cameronov. S tega razloga se je zastoj potrošilo toliko truda in muke na vzhodnej obali Afrike.

Ali kedar je Stanley odkril geografskemu svetu ogromno reko, katera preseka ekvatorijalno Afriko v vsej njenej širini, uvideli so v Bruselju brzo znamenitost tega odkritja z ozirom na osnove, katere so snovali. „Reke so vélike ceste,“ rekel je Pascal. Kje bi bil boljši pot od Konga, po katerem naj bi hodila civilizacija in trgovina?

Poleg mejnarodne afriške zadruga, katera je razvijala samo zastavo človečnosti, ustanovi se „odbor za proučavanje gorenjega Konga,“ podjetje trgovsko in praktično, katero je svoj osnutek skrivalo, da ne vzbudi želje in zavisti drugih narodov.

V tretjič se spusti Stanley v Afriko. Kralj Leopold ga je imenoval glavnim agentom „odbora za proučavanje gorenjega Konga,“ z nalogo, da ustanovi postaje ob reki, da pridobiva zemljišča, da sklepa pogodbe z domačini, s kratka, da posede te